

DÜZGÜN BABA'YA ZİYARET (01.08.2009)

Doğup büyüdüğümüz, çocukluğumuzun en güzel günlerini bu topraklarda yaşayanlardan biri olarak, kısa sayılı bir kaç günde olsa, binlerce kilometre yol katederek kendi köyüne ve bu coğrafyaya yeniden gelmenin verdiği heyecan, bu heyecanı bu coğrafyanın, muazzam esrarengiz güzelliğiyle insan üzerindeki muhteşem baş döndürücü etkisini hissedip yaşamamak elde değil. Bu duygularla geçmişte yaşadıklarımı bir an film şeridi gibi gözünde canlandırılması ve bunlardan; o yemyeşil çayırarda kuzuların ve gediklerin zıplayışı, o heybetli bildiğimiz

mağara, ormanlık dereler, pınar başlarında ağzla su içmeler, güneşi ilk gören koyak çimenler üzerinde uyumalar, yüksek bir zirvede oturup, dağların ardında güneşin doğuşunu seyretmeler, ay ışığı altında bildiğimiz gowend türkülerini söylemeler, Donkişot gibi cüretli serüvenlerdeymiş gibi o sıradağlarda yankılanan kahkahaları atmak sanki yeniden yaşıyacaksın duygusunu yaşatıyordu bir an.

Bizlerin yabancıları olmadığı fakat uzun yıllar sonra yeni gelen köylülerimizin, dostlarımızın buldukları buradaki ortamı garipsemeleri kısa bir süre sonra doğal ortamın ve bu doğal ortamın en temel ögesi

olan kendine özgü temiz havası buram buram içipte tadına doymayan soğuk suyu herşeyden en önemlisi **PERİ VADİSİNİN** coğrafyası üzerindeki heybetli akışının insan üzerindeki gizemliliği, insanın yabancılaşmasını unutturuyor.

Bu doğal ortamda uzun yolculuğun yorgunluğunu dinlenerek üzerimizden atmaya çalışırken, bizden önce köye giden Musa (Şihali) amcanın kızı Aynur, kardeşi Fadime, annesi gazel teyzem sabah erkenden Düzgün Babaya ziyarete gideceklerini, kendileriyle bizimde gelmelerini söylediler. Böylece gelişimizin ertesi günü arkadaşım Berat ile, Teyzem Gazel ve kızları, Aliyekber, Periza, Nagile, Aylin, Hakan, Köylümüz Sadık'ın arabasıyla sabah erkenden Düzgün Babayı ziyaret için yola koyulduk. Münübüs yol aldıkça ve minübüsteki muhabbetin sıcaklığı koyulaştıkça köprüyü geçip Peri suyunun öte tarafından **PAŞ**'a bakınca, o coğrafyanın gizemliliğini şafakta doğan güneşin o ilk ışınları en iyi anlatıyordu.

Yolculuğumuz doluca köyünün (Harik) rampalı yollarını geçtikten sonra daha düz bir yola girip Dalıbahçe karakolunun hemen yanından Nazimiye'ye doğru yol alışımız Düzgün Babaya bizleri bir adım daha yaklaştırıyordu. Dalıbahçe karakolunun en tepe noktası Düzgün Baba dağlarını bir avuç gibi gözetliyordu. Burdandan Paş'ın heybetli manzarası ve tam karşısında **Rastegoleostoroda** yapılan yeni karakolun doğayı tahrip etmesine rağmen yine göz kamaştırıyordu. Burdaki güzergahtan

sonra Tuncelinin en geri kalmış ilçesi olan Nazimiye mola verdiğimiz ilk yerimiz oluyor. Geri kalmışlık diyorum çünkü yerleşik halkın büyük bölümü göç etmiştir. Kalanların çoğunluğu dağ köylerinden gelen ve bölgeyi terk etmek istemeyen yaşlı insanlardan mevcuttur. Ama en önemli özellikleri tüm zorluk ve bedellere rağmen, dersimi terk etmeyi düşünmemiş ve tüm zorluklara rağmen bedel ödeyerek burada yaşamaya devam eden insanlar olmalarıdır.

Nazimiyede bizlere lazım olan şeyler alındıktan sonra, sabahın ilk çayımızı burda içtikten sonra yola devam ediyoruz. Burdan sonraki yolculuğumuz yolların kötü olmasından dolayı arabanında daha yavaş gitmesini gerektiriyor. Bu yol güzergahında yol üzerinde bulunan **Hz. Ali Taşı** levhasının olduğu yerde ikinci molamızı veriyoruz. Burda çırılar yakılıp tekrar **Düzgün Babaya** doğru yola koyuluyoruz. Bundan sonra hiç durmadan Cemevine geliyoruz. Burda hepimiz arabadan iniyoruz. Farklı yerlerden bizim gibi evliyalar diyarı olan DERSİM'e yani Düzgün Babaya ziyarete gelenler çoğunluktaydı. Buralarda çırılar yakılıp ve kurbanı olanlar kurbanını kesiyorlardı. Bizim köyden gelen grupta'da Teyzem Gazel'in kızı Aynurun kurbanı vardı. Kurbanını kesip, lokmasını dağıtıktan sonra artık Düzgün Babanın mekan kurduğu yere çıkacaktık. Bunun için grup olarak zirveye çıkma yürüyüşümüz başladı. Yürüyüşün başında Paşlıların yeğeni olan Hakan Baran, Ben, Berat, Aliekber, Periza, Fadime, Aynur ve Aylin'dik. Zirveye çıkarken ilk hızlı yürüyüşümüz, biraz mesafe aldıktan sonra hızımız yavaş yavaş kesilmeye başlıyor. Rakım yükseldikçe nabız atışları da artıyor. Ama yokuşu çıkarken sanki düzyolda yürüyorsun gibi hissediyorsun kendini. Grup arasında kopmalar oluyor. Tepedeki ceviz çeşmesine nihayet varıyoruz. Burda'da bir dinlenme molası veriyoruz. Grubun geri kalanları ile tekrar burda buluşuyoruz. Burda soğuk suyumuzu ve çayımızı içtikten sonra niyet edenler burda miyazlarını dağıtıktan sonra tekrar mekana yürümeleğe devam ediyoruz. Uçurumların horultusu, kuşların civıltısı berrak su ninileri gibi derinlik katıyordu herşeye.

Yürüyüşümüz çeşmenin tepesinde varınca yolumuz biraz kısa bir mesafe düzleşiyor. Burdan tam Paşı görme şansımız oluyor. Paş ve üzerinde yeni yapılan karakol tüm çıplaklığıyla kendini gösteriyor. Mekana yavaş yavaş yaklaşıyoruz. Burda yürürken toprağa bereket inmiş gibi geliyor insana. Dağlar sanki gözlerini açmış seyrediyor etrafı. Bu esnada Düzgün Babanın Mekan tuttuğu mağaraya varıyoruz. yine çırılarımızı yakıyoruz. Sırtımızı arkamıza dayayıp karşı dağları seyre dalıyoruz. Önde uçurum ve yanlarda sıradağlara bakarken, daha önce mekanda yapılan ve sonra yıkılan evin duvarları arasında ağıt yakan anaları seyrediyoruz. Burdada niyet edenler lokmalarını dağıtıyorlar. Burdan hemen sonra kayadan damla şeklinde akan çeşmeye ulaşıyoruz. Bu çeşmeye halk dilinde **HİNİYE TOSUKE** derler. Burdaki çeşmeden su içmek oldukça yorucu. Herşeyden önce kayalar kaygan kaymamak için ayakkabıları ve ayaktaki çorapları çıkarmak gerekiyor. Bunun için dikkatli bir şekilde tırmanıp kaygan kayalardan tırmanıp HİNİYE TOSUKTAN suyumuzu içtikten sonra en zirveye gitmek için tekrar yokuşu çıkmaya devam ediyoruz. En zirve, yani dağın en üst tepesi rivayete göre Düzgün Babanın sır olduğu yer. Diğer tabirle mezarının olduğu yer. Burda mezar taşlarının etrafında üç kere döndükten sonra bir dilek tutulur. Hepimiz burda kendimize göre dilek tutup, sır olduğu yerde 3 tur atıyoruz. Zirveye varmanın vermiş olduğu o haz bütün yorgunluğumuzu unutuveriyor. Herkesin yüzü sanki bir nur açmışa dönüşüyor. Bölgeye ziyarete gelen insanlarla biraz muhabete dalıyoruz. Zirvede rüzgarın uğultusu ve hemen etrafındaki sıra dağları insanın gözünü alıyor. Yaklaşık olarak rakım 2800 metreyi gösteriyor. Düzgün Dağlarından, Haydaran, Demenan, Munzur Dağlarına yanan çıra ışık saçıyor. Jargovut dağının görünümü burdan doğaya bir başka görünüm katıyor. Düzgün babanın bu zirvesinden bütün bölgeyi gözlemlemek bu coğrafyanın gizemliliğini gözler önüne sergiliyor.

Bu güzel duygularla zirvedeki tırmanıştan sonra, artık yavaş yavaş geriye dönmenin telaşına kapılıyoruz. Burdan bizimle zirveye çıkan ben ve berat arkadaş hariç diğer arkadaşlar aynı geldikleri yoldan cemevine yola koyuluyorlar. Berat arkadaş ile birlikte zirveden kıl köyü tarafından inmeye karar veriyoruz. Burdan o engebeli kayalardan inişimiz oldukça yavaş oluyor. Orda Hollandadan gelen bir grupla birlikte muhabet ederek (**Hiniye Haskar**) Haskar çeşmesine varıyoruz. Burda suyumuzu içtikten sonra biraz dinleniyoruz. Bu esnada haskar çeşmesinde ağıt yakan bir ananın feryadı bizi oldukça duygulandırıyor. İyice dinlendikten sonra Kıl köyü cem evine varıyoruz. Buradada biraz dinlendikten sonra çayımızı ve biraz yemek yedikten sonra diğer cem evine hareket ediyoruz. Bu cem evinde köyden sabah erkenden gelen bizler tatlı yorgunluğu birlikte paylaşarak minübüsümüze binip aynı güzergah üzerinden PAŞ KÖYÜNE gitmek için yola koyuluyoruz. Böylece DÜZGÜN BABA ziyaretimizi sonlandırıyoruz.

Hazırlayan: EREN AKYOL